

การศึกษาเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนและความเสี่ยง
ระหว่างการประกันชีวิตกับการประกันวินาศภัย

นายพนม พรหมกันธา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิต

ภาควิชาการธนาคารและการเงิน
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

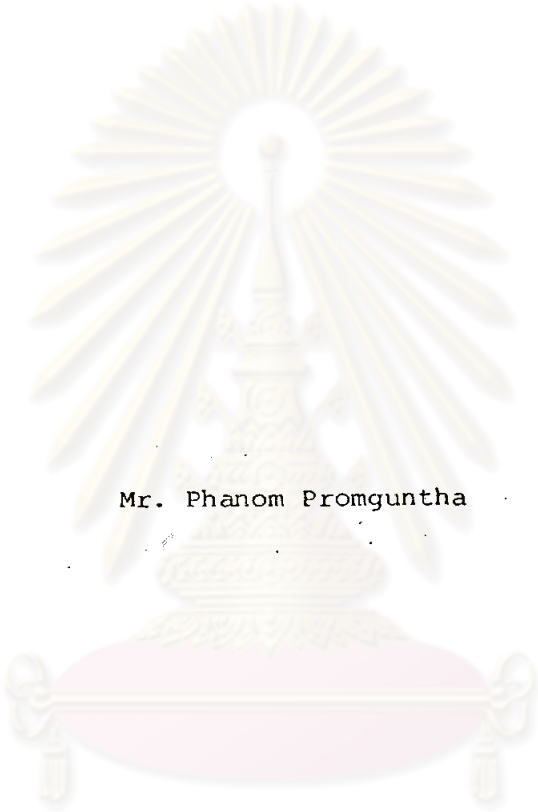
พ.ศ. ๒๕๒๕

ISBN 974-561-396-7

007999

I165๗10๖๙

A COMPARATIVE STUDY OF RATE OF RETURN AND RISK
BETWEEN LIFE ASSURANCE AND GENERAL INSURANCE

Mr. Phanom Promguntha

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Accountancy

Department of Banking and Finance

Graduate School

Chulalongkorn University

1982

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การศึกษาเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนและความเสี่ยงระหว่าง การประกันชีวิตกับการประกันวินาศภัย
ชื่อนิสิต	นายพนม พรหมกันธา
อาจารย์ที่ปรึกษา	นายสุชาย เขาว์วิศิษฐ์ รองศาสตราจารย์ สรिता บุญนาค
ภาควิชา	การธนาคารและการเงิน
ปีการศึกษา	๒๕๒๔

บทคัดย่อ

บริษัทประกันภัยเป็นสถาบันการเงินสถาบันหนึ่ง ซึ่งเป็นทั้งแหล่งระดมเงินทุนและกระจายเงินทุนออกไปพัฒนาประเทศในรูปของเงินลงทุนและเงินกู้ทั้งระยะสั้นและระยะยาว ช่วยทำให้เกิดกระแสเงินหมุนเวียน ซึ่งควรจะได้รับ การส่งเสริมต่อไป

วิทยานิพนธ์นี้ได้ศึกษาถึงสถาบันการเงินกลุ่มนี้ เป็นการศึกษาเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนและความเสี่ยงระหว่างการประกันชีวิตกับการประกันวินาศภัย โดยได้เน้นศึกษาเฉพาะบริษัทประกันภัยที่มีทั้งการประกันชีวิตและการประกันวินาศภัย รวมอยู่ในบริษัทเดียวกัน ซึ่งในประเทศไทยมีอยู่ ๖ บริษัท เป็นบริษัทที่จดทะเบียนในประเทศไทยและดำเนินงานโดยคนไทย ๕ บริษัท เป็นสาขาของบริษัทต่างประเทศ ๑ บริษัท

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบถึงอัตราผลตอบแทนจากการดำเนินงาน และอัตราความเสี่ยงจากการดำเนินงาน ทั้งในฝ่ายประกันชีวิตและฝ่ายประกันวินาศภัยว่าจะเป็นอย่างไรมาก่อนนำมาเปรียบเทียบกันแล้ว ฝ่ายใดจะให้ผลตอบแทนแก่บริษัทมากกว่ากัน ทั้งในอดีตและอนาคต อีกทั้งยังศึกษาถึงแนวนโยบายของกลุ่มบริษัทนี้ว่าเน้นหนักในการ

ประกันภัยประเภทใด ทำให้ไม่จำเป็นอย่างนั้น บัญชีต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคและสนับสนุนบริษัท เหล่านี้มิอะไรบ้าง ทำให้ทราบผลดีผลเสียต่าง ๆ เพื่อเสนอแนะให้ปรับปรุงให้ดีขึ้นต่อไป ทั้งนี้เพราะแต่ละบริษัทนั้น มีคณะกรรมการบริหารบริษัท เพียงกลุ่มเดียวที่ต้องตัดสินใจดำเนินนโยบายบริหารงาน และรับผิดชอบทั้ง ๒ ฝ่ายในเวลาเดียวกัน

ผลจากการศึกษาเปรียบเทียบนี้ สรุปผลออกมาว่า อัตราผลตอบแทนจากการดำเนินงานในอดีต การประกันชีวิตมีอัตราผลตอบแทนดีกว่าการประกันวินาศภัย และอัตราความเสี่ยงจากการดำเนินงานของการประกันชีวิตก็มีอัตราความเสี่ยงสูงกว่าการประกันวินาศภัย ส่วนแนวโน้มในอนาคตพอสรุปได้ว่า ทั้งการประกันชีวิตและการประกันวินาศภัยมีแนวโน้มของอัตราผลตอบแทนจากการดำเนินงานเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เช่นเดียวกัน ส่วนแนวโน้มของอัตราความเสี่ยงนั้นขึ้นอยู่กับ การกระจายของอัตราผลตอบแทนจากการดำเนินงานในอนาคต

ในด้านนโยบายการดำเนินงานนั้น สรุปผลได้ว่ากลุ่มบริษัทนี้มีนโยบาย เน้นหนักในการขยายงานด้านประกันชีวิตมากกว่าการประกันวินาศภัย แม้ว่าบริษัทจะดำเนินกิจการให้บริหารรับประกันทั้งประกันชีวิตและประกันวินาศภัย ก็เพื่อเป็นการหากำไรให้ได้มากที่สุด ภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย และเพื่อความพร้อมมูลของธุรกิจนั่นเอง

* สาเหตุสำคัญที่ทำให้แนวโน้มในอนาคตของธุรกิจการประกันชีวิตดีกว่าการประกันวินาศภัยคือ ตลาดของการประกันชีวิตจะขยายได้ง่ายกว่า และมากกว่าตลาดของการประกันวินาศภัย อีกทั้งยังมีคู่แข่งน้อยกว่าการประกันวินาศภัย ส่วนวิธีการที่จะทำให้อัตราผลตอบแทนจากการดำเนินงานเพิ่มสูงขึ้นก็โดยการเพิ่มยอดขาย การลงทุนในสินทรัพย์ลงทุน และลดค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ในขณะที่เดียวกันก็ควรเพิ่มการขยายตลาดทางด้านประกันวินาศภัยให้มาก ทั้งตลาดในประเทศและตลาดต่างประเทศ ก็จะสามารรถแก้ไขปัญหาในอนาคตของบริษัทได้แน่นอน

Thesis Title A Comparative Study of Rate of Return
and Risk Between Life Assurance and
General Insurance
Name Mr. Phanom Promguntha
Thesis Advisor Mr. Suchai Jaovisidha
Associate Professor Sarita Bunnag
Department Banking and Finance
Academic Year 1981

ABSTRACT

Insurance is an important financial institution which plays an important role in the national economic development. In a developing economy, its potential is quite vast. It would therefore be interesting to make a comparative study on the rate of return and risk in the operation of life and non-life insurance business.

It is realized that such an attempt would not be easy. Since the profit as appears on the companies' profit and loss account does not accurately reflect the profitability of the individual company. Part of it may be hidden in reserves to do so one must be in the position to know the company's policy towards reserves (unearned premium reserves and life reserves). Therefore in order to avoid this pitfall, this thesis purposes to analyse the cash flow generated from the companies operation and to estimate the rate of return.

The result of the study indicates that, over the past five years, the rate of return on life insurance appears to be better than non-life insurance while the risk, as measured by the movement of the rate of return from year to year over the past 5 years, is higher in life than non-life insurance business. As regards the future the analysis through the method of least square predicts that the rate of return of both will be increasing, higher in the case of life insurance owing to smaller number of companies and the market which is available to be tapped.

ศูนย์วิทยพัชการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงมาด้วยดีนั้น ได้รับความร่วมมือและความช่วยเหลือจากหลายฝ่าย ผู้เขียนขอขอบคุณศาสตราจารย์ สังวร ปัญญาติลล ที่ได้ช่วยแนะนำแนวทางขั้นต้นให้ ขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ สุมาลี จิวะมิตร ที่ได้ช่วยแก้ปัญหาและแนะนำวิธีการต่าง ๆ มาโดยตลอด

ผู้เขียนขอขอบคุณ คุณสุชาย เขาว์วิเศษฐ์ ผู้อำนวยการกองวิชาการและสถิติ สำนักงานประกันภัย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ได้สละเวลาของท่านให้คำแนะนำขั้นตอน วิธีการต่าง ๆ และช่วยเหลือจัดหาข้อมูลได้อย่างดียิ่ง ขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ สรีตา บุนนาค รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวินิจฉัยวิทยานิพนธ์ร่วม ได้ช่วยตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จึงทำให้วิทยานิพนธ์นี้พิมพ์ออกมาเป็นรูปเล่มได้

นอกจากนี้ ผู้เขียนขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ในกองวิชาการและสถิติ สำนักงานประกันภัย ที่ได้ให้ความสะดวกในการเสาะหาข้อมูล คุณโสภภาพรรณ ลุฬิตานนท์และเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ช่วยเหลือในการพิมพ์และให้ความสะดวกต่าง ๆ ด้วยดีตลอดมา และขอขอบคุณทุก ๆ ท่านที่มีส่วนร่วมในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ซึ่งผู้เขียนไม่สามารถกล่าวนามได้ทั่วถึง

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนเปรียบเสมือนเครื่องทดแทนความกตัญญูต่อคุณพ่อและคุณแม่ผู้ซึ่งคอยให้กำลังใจและสนับสนุนอยู่เบื้องหลังโดยตลอด แม้ว่าจะทดแทนความกตัญญูได้เพียงน้อยนิดก็ตาม

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญตาราง	ฉ
แผนภูมิ	ท
บทที่	
๑ บทนำ	๑
- ความเป็นมาของการศึกษา	๑
- วัตถุประสงค์ของการศึกษา	๒
- ขอบเขตของการศึกษา	๒
- วิธีการศึกษาค้นคว้า	๓
- ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา	๓
๒ การประกันภัย ความเป็นมาและวัตถุประสงค์	๕
- ความหมายของการประกันภัย	๕
- การแยกประเภทธุรกิจประกันภัย	๖
- การประกันภัยในประเทศไทย	๖
- การประกันวินาศภัย	๗
- การประกันชีวิตในประเทศไทย	๗
- ความหมายของการประกันชีวิต	๘

บทที่

-	สรุปความแตกต่างระหว่างการประกันชีวิตกับการประกันวินาศภัย	๑๑
-	ปัจจัยสำคัญของการประกันชีวิต	๑๔
-	เหตุผลที่เก็บเบี้ยประกันแบบคงที่ในทัศนะของธุรกิจประกันภัย	๑๕
-	เงินสำรองประกันชีวิต (Reserve)	๑๕
-	เงินสำรองคืออะไร	๑๖
-	เงินสำรองเกิดขึ้นได้อย่างไร	๑๗
-	ปัจจัยที่ใช้กำหนดเงินสำรอง	๑๘
-	ปัจจัยสำคัญของการประกันวินาศภัย	๑๘
-	การทำ Re-Insurance	๒๑
-	ประโยชน์ของการประกันชีวิตและประกันต่อ	๒๒
-	ประวัติความเป็นมาของบริษัทประกันภัยที่ศึกษา	๒๓
-	แนวโน้มนโยบายและวัตถุประสงค์	๒๔
๓	อัตราผลตอบแทนและความเสี่ยงของการประกันชีวิตและการประกันวินาศภัย ..	๓๐
-	อัตราผลตอบแทนจากการดำเนินงานของการประกันชีวิต	๓๐
-	อัตราผลตอบแทนเฉลี่ยของการประกันชีวิต	๔๒
-	อัตราความเสี่ยงเฉลี่ยของการประกันชีวิต	๔๓
-	การวิเคราะห์ความเสี่ยง	๔๓
-	การวิเคราะห์อัตราความเสี่ยงของการประกันชีวิต	๔๔
-	อัตราผลตอบแทนจากการดำเนินงานของการประกันวินาศภัย	๔๗
-	อัตราผลตอบแทนเฉลี่ยของการประกันวินาศภัย	๔๖
-	อัตราความเสี่ยงเฉลี่ยของการประกันวินาศภัย	๔๗
๔	การศึกษาเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนและความเสี่ยงระหว่างการ	
	ประกันชีวิตกับการประกันวินาศภัย	๖๐
-	ผลจากการศึกษาเปรียบเทียบ	๖๓

บทที่

- การศึกษาเปรียบเทียบอัตราความเสี่ยงระหว่างการประกันชีวิต กับการประกันวินาศภัย	๖๕
๕ แนวโน้มในอนาคตของอัตราผลตอบแทนและความเสี่ยงของการ ประกันภัย	๖๖
- วิธีปรับเส้นตรงวิธีกำลัง ๒ น้อยที่สุด (Method of Least Squares)	๖๗
- เส้นแนวโน้มของอัตราผลตอบแทนจากการดำเนินงานของการ ประกันชีวิตตามวิธีกำลังสองน้อยที่สุด	๖๘
- อัตราความเสี่ยงในอนาคตของการประกันชีวิต	๗๓
- เส้นแนวโน้มของอัตราผลตอบแทนจากการดำเนินงานของการประกัน วินาศภัยด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด	๗๔
- อัตราความเสี่ยงในอนาคตของการประกันวินาศภัย	๗๕
๖ สรุปและข้อเสนอแนะ	๘๐
- สรุปผลที่ได้จากการศึกษา	๘๑
- ในด้านอัตราผลตอบแทนจากการดำเนินการ	๘๑
- ในด้านความเสี่ยงจากการดำเนินการ	๘๒
- ในด้านนโยบายการดำเนินงานของบริษัทประกันภัย	๘๓
- ในด้านแนวโน้มในอนาคต	๘๗
- ข้อเสนอแนะ	๘๘

บรรณานุกรม	๙๒
ภาคผนวก ก.	๙๔
ภาคผนวก ข.	๑๑๐
ประวัติการศึกษา	๑๒๕

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

๓-๑	แสดงงบดุลรวมและงบดุลเปรียบเทียบของการประกันชีวิต ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๖ - ๒๕๒๒	๓๓
๓-๒	แสดงงบกำไรขาดทุนรวมของการประกันชีวิตตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๒๒...	๓๔
๓-๓	แสดงงบการหมุนเวียนของเงินสดของการประกันชีวิตตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๗ - ๒๕๒๒.....	๓๕
๓-๔	แสดงอัตราผลตอบแทนจากการดำเนินงานของการประกันชีวิต ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๑๗ - ๒๕๒๒	๓๖
๓-๕	แสดงอัตราผลตอบแทนจากการดำเนินงานเฉลี่ยประกันชีวิต ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๗ - ๒๕๒๒	๔๒
๓-๖	แสดงอัตราความเสี่ยง (การแจกแจงความน่าจะเป็นของการ กระจายของอัตราผลตอบแทนการประกันชีวิตตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๗ - ๒๕๒๒).....	๔๖
๓-๗	แสดงงบดุลรวมและงบดุลเปรียบเทียบของการประกันวินาศภัย ตั้งแต่พ.ศ. ๒๕๑๖ - ๒๕๒๒	๔๘
๓-๘	แสดงงบกำไรขาดทุนของการประกันวินาศภัย ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๗ - ๒๕๒๒	๔๙
๓-๙	แสดงงบการหมุนเวียนของเงินสดของการประกันวินาศภัย ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๗ - ๒๕๒๒	๕๐
๓-๑๐	แสดงอัตราผลตอบแทนจากการดำเนินงานของการประกันวินาศภัย ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๗ - ๒๕๒๒	๕๑
๓-๑๑	แสดงอัตราผลตอบแทนจากการดำเนินงานเฉลี่ยของการประกัน วินาศภัยตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๗ - ๒๕๒๒	๕๖

ตารางที่

๓-๑๒	แสดงอัตราความเสี่ยง (การแจกแจงความน่าจะเป็นของการกระจายของอัตราผลตอบแทน) ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๗-๒๕๒๒	๕๘
๔-๑	การเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนจากการดำเนินงานและความเสี่ยงระหว่างการประกันชีวิตกับการประกันวินาศภัย	๖๑
๕-๑	ตารางคำนวณของเส้นแนวโน้มของอัตราผลตอบแทนจากการดำเนินงานของการประกันชีวิต	๖๘
๕-๒	ตารางคำนวณหาเส้นแนวโน้มของอัตราผลตอบแทนจากการดำเนินงานของการประกันวินาศภัย	๗๔
๖-๑	ตารางเปรียบเทียบสินทรัพย์และหนี้สินรวมทั้ง-๕ บริษัทระหว่างการประกันชีวิตกับการประกันวินาศภัย	๘๓
๖-๒	ตารางเปรียบเทียบกำไรสุทธิจากการดำเนินงานระหว่างการประกันชีวิตกับการประกันวินาศภัย	๘๕

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่

๑	แสดงเส้นอัตราผลตอบแทนจากการดำเนินงานของการประกันชีวิต และการประกันวินาศภัย.....	๖๒
๒	แสดงเส้นแนวโน้มในอนาคตของอัตราผลตอบแทนของการดำเนินงาน ของการประกันชีวิต.....	๗๑
๓	เส้นแนวโน้มในอนาคตของอัตราผลตอบแทนจากการดำเนินงาน ของการประกันวินาศภัย.....	๗๗

แผ่นภาพ

๑	แสดงการให้ความคุ้มครองและการสะสมเงินสำรองแต่ละราย ของบริษัท.....	๑๖
	แผ่นภาพสรุปการประกอบการทั้งของบริษัทประกันชีวิตและ ประกันวินาศภัย.....	๒๗

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย